

Ο ΠΡΩΤΕΑΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ο ΠΡΩΤΕΑΣ

ΕΥΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ
JÖRG BREU

ΠΡΩΤΕΑΣ

=ΠΡΩΤΟΣ,
ΠΡΩΤΟΓΟΝΟΣ,
ΠΡΩΤΟΓΕΝΝΗΤΟΣ

Ο Πρωτέας είναι μια
πρώτη μορφή ύλης
που διαδοχικά
μεταμορφώνεται και
δημιουργεί όλες τις
άλλες μορφές που
αποτελούν τον
κόσμο.

Σύμφωνα με
τον

Όμηρο.....

«ΓΕΡΟΝΤΑΣ
ΤΗΣ
ΘΑΛΑΣΣΑΣ»

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΗ
ΚΑΤΑΓΩΓΗ

ΠΡΩΤΕΑΣ
ΘΕΟΣ ΤΗΣ
ΘΑΛΑΣΣΑΣ

ΜΑΝΤΙΚΕΣ
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
(βλ. Οδύσσειας
Δ)

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩ
ΝΟΤΑΝ ΣΕ
ΟΠΟΙΑ
ΜΟΡΦΗ
ΗΘΕΛΕ (βλ.
Οδύσσειας Δ)

ΣΤΗΝ «ΕΛΕΝΗ» Ο ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΑΝΑΦΕΡΕΙ...

Οι ίδιοι οι θεοί μετέφεραν την Ελένη στην Αίγυπτο με τη βοήθεια του Ερμή και την εμπιστεύθηκαν στον Πρωτέα. Ο Πάρης, με ένα τέχνασμα των θεών, δε μετέφερε στην Τροία παρά ένα ομοίωμά της από σύννεφο. Κάποια στιγμή ο Πρωτέας πέθανε και στο θρόνο της Αιγύπτου τον διαδέχτηκε ο γιος του Θεοκλύμενος, που πίεζε όμως επίμονα την Ελένη να γίνει γυναίκα του.

Εκείνη, απελπισμένη, κατέφυγε στον τάφο του Πρωτέα και εκεί τη βρήκε ο Μενέλαος, που είχε στο μεταξύ φτάσει καραβοτσακισμένος στην Αίγυπτο. Μετά από λίγο οι δυο σύζυγοι αναγνωρίζουν ο ένας τον άλλο, ο κίνδυνος όμως που διατρέχουν είναι μεγάλος, γιατί ο Θεοκλύμενος δεν ήταν φιλόξενος κι ευσπλαχνικός, όπως ο πατέρας του: συνήθιζε να σκοτώνει όλους τους ξένους.

ΑΛΛΟΙ ΛΕΝΕ ΟΤΙ...

ο Πρωτέας είχε έρθει από τη Φοινίκη μαζί με τον Κάδμο όταν ο Κάδμος αναζητούσε την αδερφή του, την Ευρώπη, που την είχε απαγάγει ο Δίας. Εφτασε τελικά μέχρι την Παλλήνη της **Χαλκιδικής**. Γνωρίστηκε με το βασιλιά της Σιθωνίας Κλείτο, που τον βοήθησε να ιδρύσει δικό του βασίλειο, διώχνοντας από τη Βισαλία, μια περιοχή της Θράκης, τους παλιούς άγριους κατοίκους της. Ο Κλείτος του έδωσε επίσης την κόρη του Χρυσονόη για γυναίκα.

Ο Πρωτέας έζησε ειρηνικά στο βασίλειό του, ώσπου ένα τραγικό συμβάν τον τάραξε. Όταν κάποτε ο Ηρακλής πέρασε από εκεί, μονομάχησε με τους δυο γιους του Πρωτέα, τον Πολύγονο (ή Τμώλο) και τον Τηλέγονο, τους οποίους και σκότωσε. Ο Πρωτέας δεν άντεξε και από τη λύπη του έπεσε στη θάλασσα.

Οι θεοί τον σπλαχνίστηκαν και τον έκαναν αθάνατο θεό των νερών. Έλεγαν ότι ο Πρωτέας ήταν πάντα ανέκφραστος, ούτε μιλούσε, ούτε γελούσε ποτέ.

Ο ΠΡΩΤΕΑΣ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

Από άλλο μύθο μαθαίνουμε ότι πατρίδα του μπορεί εξίσου να **θεωρηθεί και η Αίγυπτος**. Λέγεται πως από εκεί ήρθε ο Πρωτέας στη Θράκη, παντρεύτηκε μια νύμφη, την Κορώνη, κι απέκτησε μαζί της δυο γιους. Εκείνοι, όμως, έκαναν κατάχρηση της εξουσίας που είχαν στα χέρια τους και διέπρατταν αδικήματα. Ανάγκαζαν τους ταξιδιώτες να παλεύουν μαζί τους και στο τέλος τους σκότωναν.

Ο Πρωτέας αηδιασμένος και νιώθοντας ντροπή για τη συμπεριφορά τους, ζήτησε από τον Ποσειδώνα να τον γυρίσει πίσω στην Αίγυπτο. Ο θεός άκουσε την παράκλησή του και αποφάσισε να τον βοηθήσει, φτιάχνοντάς του ένα δρόμο μέχρι την Αίγυπτο. Ο δρόμος αυτός περνούσε πάνω από τη θάλασσα κι έτσι ο Πρωτέας έφτασε μέχρι εκεί δίχως καν να βραχεί.

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΗΡΟΔΟΤΟ:

Ο Πρωτέας δεν ήταν στοιχειό της θάλασσας, αλλά βασιλιάς της Αιγύπτου, την εποχή του Τρωικού πολέμου. Έδρα του ήταν η Μέμφιδα κι έργο του η προστασία των αδικημένων, ενώ δεν είχε μαντικές ικανότητες. Όταν οι άνθρωποι του του έφεραν υπόδικο τον Πάρη, μαζί με την Ελένη και τους θησαυρούς του Μενέλαου, ο Πρωτέας τον φιλοξένησε· επειδή δεν ήθελε να σκοτώνει τους ξένους που έρχονταν στη χώρα του, τον άφησε στο τέλος να πάει πίσω στην Τροία, κράτησε όμως στην Αίγυπτο την Ελένη και το θησαυρό.

Οι Έλληνες πήγαν στην Τροία για να διεκδικήσουν την κλεμμένη βασίλισσα, οι Τρώες απάντησαν πως δε βρισκόταν μαζί τους, όπως και ήταν η αλήθεια, οι Έλληνες αρνήθηκαν να τους πιστέψουν και ο πόλεμος άρχισε (βλ. ενότητα 1 της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας Γ' Γυμνασίου)

Μόνο μετά το τέλος του πολέμου και την πτώση της Τροίας οι Έλληνες διαπίστωσαν την απουσία της Ελένης και ο Μενέλαος πήγε στη χώρα του Πρωτέα, για να φέρει πίσω γυναίκα και βιος. Επέστρεψε, έτσι, πίσω στην πατρίδα του δικαιωμένος.

ΤΟ ΟΡΟΣΗΜΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Βλέπουμε ότι το όνομα του Πρωτέα συνδέεται κυρίως με δυο περιοχές, τη Χαλκιδική και την Αίγυπτο:

Ως προς την πρώτη δικαιολογημένα τον φαντάζονταν εκεί, επειδή από τα πολύ παλιά χρόνια ήδη η Χαλκιδική φημιζόταν για τις ακτές και το θαλάσσιο πλούτο της· ήταν πολύ ταιριαστή για έναν τέτοιο θαλάσσιο θεό. Όσο για την Αίγυπτο και το νησί Φάρος, βρίσκονταν στα αφρικανικά παράλια, που αποτελούσαν τα όρια του τότε γνωστού κόσμου προς την Ανατολή.

Οι αρχαίοι, λοιπόν, τοποθετούσαν τον Πρωτέα ως ορόσημο στην άκρη του κόσμου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ**

- http://www.google.gr/search?hl=el&q=proteas+&oq=proteas+&aq=f&aqi=g-L1&aql=&gs_l=serp.3..0i19.11370.11418.0.13622.4.2.0.0.0.1279.2558.7-2.2.0...0.0.YMA66EoJHok

- <http://www.google.gr/search?hl=el&q=proteas&um=1&ie=UTF-8&tbnm=isch&source=og&sa=N&tab=wi&ei=CXOyT9GDM8v58QPpz-CICQ&biw=1366&bih=673&sei=IXOyT5mKKtOo8QPUov2nCQ>

- [http://www.google.gr/imgres?q=%CF%80%CF%81%CF%89%CF%84%CE%B5%CE%B1%CF%82&um=1&hl=el&sa=X&tbnm=isch&tbnid=Hv1lIGw1FXwDlM:&imgrefurl=http://el.wikipedia.org/wiki/%25CE%25A0%25CF%2581%25CF%2589%25CF%2584%25CE%25AD%25CE%25B1%25CF%2582 \(%25CE%25BC%25CF%2585%25CE%25B8%25CE%25BF%25CE%25BB%25CE%25BF%25CE%25B3%25CE%25AF%25CE%25B1\)&docid=hOU1JhgH70FHhM&imgurl=http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1a/Proteus-Alciato.gif&w=220&h=232&ei=PXOyT7WQLsOE8gOZo9meCQ&zoom=1&iact=rc&dur=438&sig=118383978656341861621&page=1&tbnh=154&tbnw=146&start=0&ndsp=16&ved=1t:429,r:0,s:0,i:68&tx=48&ty=67&biw=1366&bih=673](http://www.google.gr/imgres?q=%CF%80%CF%81%CF%89%CF%84%CE%B5%CE%B1%CF%82&um=1&hl=el&sa=X&tbnm=isch&tbnid=Hv1lIGw1FXwDlM:&imgrefurl=http://el.wikipedia.org/wiki/%25CE%25A0%25CF%2581%25CF%2589%25CF%2584%25CE%25AD%25CE%25B1%25CF%2582 (%25CE%25BC%25CF%2585%25CE%25B8%25CE%25BF%25CE%25BB%25CE%25BF%25CE%25B3%25CE%25AF%25CE%25B1)&docid=hOU1JhgH70FHhM&imgurl=http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1a/Proteus-Alciato.gif&w=220&h=232&ei=PXOyT7WQLsOE8gOZo9meCQ&zoom=1&iact=rc&dur=438&sig=118383978656341861621&page=1&tbnh=154&tbnw=146&start=0&ndsp=16&ved=1t:429,r:0,s:0,i:68&tx=48&ty=67&biw=1366&bih=673)

- ΜΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ:
ΘΕΟΦΙΛΑΚΟ ΘΕΟΔΩΡΟ
ΠΟΛΥΖΩΗ ΔΗΜΑ